

Salbohed, Kungl. Västmanlands regemente

Text på stenen:

No 18 KUNGL. VÄSTMANLANDS REGEMENTES
MÖTESPLATS
SALBOHED
UNDER ÅREN
1681 – 1906

STENEN RESTES AF REGEMENTET
ÅR 1905 DÅ ÖFVERSTE VOGEL VAR
DESS CHEF

Länsstyrelsens informationsskylt:

INDELNINGSVÄRKET BILDAS

Salbohed nyttjades för övningar redan på 1500-talet. Före 1500-talets mitt fanns ingen fast armé i Sverige, det var värvade garnisonstrupper som ryckte ut i krig. Gustav Vasa insåg värdet av att ha tillgång till en armé och beslutade att sätta upp förband runt om i Sverige. De kallades fänikor. Västmanlands fänika bildades 1542. Fänikorna kom att skapa grund för indelningsverket – tillämpat 1682 – 1911, då allmän värnplikt infördes. Det militära indelningsverket bestod av tre delar: avlöning av befäl, rusthåll, knekte- och båtsmanshåll. Befälens lön var bl a intäkterna från gårdar de tilldelats. Rusthållet innebar att hålla ryttare och deras rustning, det sköttes av bönder som i gengäld slapp betala skatt. Rusthållet var frivilligt till skillnad från knektehållet. Där var bönderna i socknarna tvungna att bilda roten och underhålla samt anskaffa soldater eller båtsmän. I gengäld slapp bönderna bli utskrivna till soldater. Den indelta soldaten fick ett torp, kor och mark att odla.

Länsstyrelsen
Västmanlands län

VÄSTMANLANDS REGEMENTE

Under 1600-talet deltog Kungliga Västmanlands regemente i 55 år av krig och under 1700-talet i totalt 30 år. År 1925 beslutade riksdagen att regementet, som då flyttat till Västerås, skulle upplösas.

Med särskild ära och framgång har regementet kämpat vid: Varberg 1565, Narva 1581, Rugen 1678, Narva 1700, Duna 1701, Clissof 1702, Fraustadt 1706, Holovszyn 1708, Desna 1708, Helsingborg 1710, Gadebusch 1712, Walkiala 1790.

🇸🇪 WELCOME TO SALBOHED!

Västmanland Regiment was formed in 1625, and Salbohed was the regiment's first exercise area. Through the 17th century, Västmanland Regiment was at war for a total of 55 years, and in the 18th century, for 30 years. The regiment distinguished itself at the Battle of Narva in 1581, at Rügen in 1678 and at Duna in 1701. The regiment was disbanded in 1925. Sweden set up a standing army in the 17th century, built on a system called "Indelningsverket". It was in force until 1911, when general conscription was introduced. Salbohed was used until 1905, when the exercise area was moved to Västerås. Only a few buildings remain today, but nearby, there are preserved earthworks and trenches. Take the road ahead and then turn left, and you will find more information.

Fotot till vänster visar Salbohed i slutet av 1800-talet. Kartan ovan är en detalj och visar Salbohed 1849.

1.	Byggnad för officers-corpsen	10.	Kokgröpar
2.	Salong för officers-corpsen	11.	Skottvallar (utanför kartans bild)
3.	Stall	12. 13.	Latriner
4.	Musiksalong	14 - 16.	Sjukhus, trossbod och magasin är utanför kartans bild
5.	Paviljong	17.	Vaktmästeriboställe
6.	Kök	18.	Torp
7. 8.	Markententerlinje	19.	Större diken
9.	Smedja		

Salbohed började bebyggas först vid sekelskiftet 1700/1800, men de flesta av dessa hus är idag borta. Innan det fanns byggnader inkvarterades soldaterna i tält som restes längs gator. Gatorna kallades luckor och markerades av planterade träd. Visst känns begreppet "lucka" igen? På kartan finns tältraderna avbildade. Ett stycke härifrån finns skyttevallar och skyttegravar bevarade. Promenera genom området och sväng sedan vänster! Även där finns det en informationsskylt. Karta & foto: Krigsarkivet.

Wikipedia:

Västmanlands regemente (I 18), var ett infanteriförband inom svenska armén som verkade i olika former åren 1628–1927. Förbandsledningen var förlagd i Västerås garnison i Västerås.

Västmanlands regemente härstammar från de Västmanlandsfänikor som sattes upp under mitten av 1500-talet och sedan bildade regementet 1628. Västmanlandsfänikorna sammanslogs 1617 med andra förband till landsregementet Upplands storregemente, i Uppland, Västmanland och Dalarna. Åren 1623–1628 delades landsregementet upp i tre landskapsregementen, varvid Västmanlands regemente bildades 1628.

Regementet deltog 1709 i Slaget vid Poltava där det led stora förluster, den 1 juli föll hela regementet i fångenskap i samband med kapitulationen vid Perevolotjna. Det kungliga rådet i Stockholm mottog den 7 september 1709 ett brev från Karl XII, daterat den 11 juli 1709, där han befallde att de regementet i huvudarmén som upplöstes genom slaget vid Poltava samt genom kapitulationen vid Perevolotjna skulle nyuppsättas. Samtliga regementen, däribland Västmanlands regemente, skulle ges full utrustning i form av beklädning, vapen, fanor, spel, tält och allt annat tillbehör som de förr hava haft.

Regementet deltog senare bland annat i slaget vid Gadebusch, vilket regementet även tilldelades som segernamn. Efter Gadebusch marscherade den svenska hären, vilken bland annat bestod av Västmanlands regemente, västerut. Då både förplägnad och ammunition sinade tvingades Magnus Stenbock med sin kvarvarande armé att kapitulera den 6 maj 1713 vid Tönnigen i norra Tyskland, något som kom att kallas för Stenbocks kapitulation vid Tönnigen. Kapitulationen resulterade i att flera svenska regementen upplöstes och hamnade i dansk fångenskap, där bland annat hela Västmanlands regemente. Regementet återuppsattes senare samma år i Sverige igen.

År 1816 fick samtliga svenska regementen ett ordningsnummer, där Västmanlands regemente tilldelades № 18. År 1914 justerades samtliga ordningsnummer inom Armén. För Västmanlands regemente innebar det att regementet blev tilldelad beteckningen I 18. Justeringen av beteckningen gjorde för att särskilja regementena mellan truppslagen, men även från deras eventuella reserv- och dubblersregemente.

Inför försvarsbeslutet 1924 föreslog den sittande minoritetsregeringen att Fälttelegrafkåren skulle omorganiseras till regemente och bestå av två bataljoner, vilka skulle förläggas på två orter. Telegrafbataljonen skulle förläggas till Stockholm och radiobataljonen samlokaliseras med Västmanlands regemente inom dess kasernetablissemang. Dock antogs inte förslaget av riksdagens majoritet och den sittande regeringen avgick. Våren 1925 lade den nya regeringen fram sin proposition, vilken låg till grund för försvarsbeslutet 1925, om hur det svenska försvaret skulle utformas kommande år. Vilket bland annat innebar att Västmanlands regemente skulle avvecklas och upplösas efter 1927 års repetitionsövningar. Den 31 december 1927 halades fanan på regementet för sista gången och regementet var avvecklat. Från den 1 januari 1928 övergick regementet till en avvecklingsorganisation, vilken upplöstes den 31 mars 1928

Västmanlands regemente vapenövades från 1779 vid Salbohed, vilket även blev regementets mötesplats. Den 1 oktober 1906 flyttade regementet in i ett nyuppfört kasernetablissemang i stadsdelen Viksäng i Västerås. Kasernerna uppfördes efter 1901 års härordnings byggnadsprogram efter Fortifikationens typritningar för infanterietablissemang. Efter att regementet avvecklades, övertogs kasernerna av Västmanlands flygflottilj som nyttjade dem fram till 1944. Den 1 juli 1944 övertogs kasernerna av Flygvapnets centrala skolor. Hösten 1961 avvecklades Flygvapnets centrala skolor, i juli 1961 såldes hela kasernetablissemang till Västerås kommun. Åren 1962–1967 kom stora delar av området att rivas, för att ge plats åt ett nytt bostadsområde. Kvar av de ursprungliga kasernerna blev kanslihuset med två flankerande kaserner, en officersmäss samt det gamla regementssjukhuset. År 1994 revs regementssjukhuset. Kvar av de ursprungliga kasernerna är kanslihuset med de två flankerande kaserner, vilka är ombyggda till bostäder